

Szociális munkások és LMBTQIA⁺ klienseik

A szexuális orientáció és a nemi identitás a nemzetközi kutatások népszerű témája. Bőséges az LMBTQIA⁺ kliensekkel dolgozó szociális munkával foglalkozó nemzetközi szakirodalom is. A hazai jóval kevésbé. S mivel itthon ezek a fogalmak az elmúlt években tiltólistára kerültek, ezért még az LMBTQIA⁺ kifejezés is ritka, mint a fehér holló, a hazai kutatásokban.

Társadalmi sztereotípiák

- A megkérdezett szociális szakemberek nagy arányban (80-90%-a, állítástól függően) egyértelműen elutasítják LMBTQIA⁺ személyekkel kapcsolatos negatív, előítéletes állításokat. A szociális szakemberek többsége nyitott, elfogadó, nagyon alacsony azoknak az aránya, akik előítéletesek vagy elutasítóak lennének az LMBTQIA⁺ személyekkel kapcsolatosan, vagy téves információkkal rendelkeznének róluk.

Az LMBTQIA⁺ emberek jogai

- A szociális munkások 85%-a ért egyet azzal, hogy a melegeknek/leszbikusoknak még mindig küzdeniük kell a cisznormákkal egyenlő jogaikért. A szociális szakemberek szerint a meleg/leszbikus személyek nem rendelkeznek mindazon jogokkal, amelyek megilletnék őket, még mindig küzdeniük kell az egyenlő jogokért.

LMBTQIA⁺ és család

- 10 szociális szakemberből 9 egyetért azzal, hogy egy azonos neműek közti párkapcsolat két férfi, vagy két nő között lehet olyan erős és elkötelezett, mint egy férfi és egy nő párkapcsolata.
- 10 szociális munkásból 9 úgy gondolja, hogy az LMBTQIA⁺ emberek alkalmasak gyermek(ek) nevelésére, és az LMBTQIA⁺ családokban igen alacsony a gyermekek erkölcsi veszélyeztetésének kockázata.
- A szociális munkások 85%-a ért egyet azzal, hogy az LMBTQIA⁺ személyeknek joguk van házasodni, élettársi kapcsolatot létrehozni.
- Ugyancsak 85%-uk gondolja úgy, hogy az LMBTQIA⁺ személyeknek jogukban áll nevelőszülővé válni és/vagy örökbe fogadni.
- 78%-uk úgy véli, hogy a szociális munkásnak kötelessége segíteni az LMBTQIA⁺ személyeket a saját családjuk létrehozásában.

Szociális munkások és LMBTQIA⁺ klienseik

- 10 szociális munkásból 8 legalább egy esetben, 4 pedig több alkalommal is kapcsolatba került szakmai pályafutása során LMBTQIA⁺ klienssel.
- 10 szociális munkásból csak 3 érzi magát felkészültnek arra, hogy egy LMBTQIA⁺ klienssel, annak szexuális orientációját, vagy nemi identitását érintő kérdésekről beszéljen.
- A szociális munkásoknak csupán töredéke részesül olyan képzésben, mely felkészíti őket az LMBTQIA⁺ kliensekkel folytatott munkára. Az alap és mesterképzésben a szociális munkások alig 30%-a találkozik ezzel a témával. Ez utóbbi két adatot együttesen értelmezve mondhatjuk, hogy akik viszont kaptak ilyen irányú szakmai képzést, azok felkészültnek is érzik magukat, tehát feltehetően jó színvonalú képzésben részesültek.
- A megkérdezett szociális munkások 68%-a szerint szükség lenne ilyen témájú továbbképzésekre. A továbbképzések kidolgozása során célszerű lenne a már működő, jó színvonalú képzések tapasztalatait és eredményeit szélesebb körben is hasznosítani.

Hátrányos megkülönböztetés

- 10-ből 9 szociális szakember egyetért azzal, hogy a szociális munkásnak kötelessége segíteni az LMBTQIA⁺ személyeket az élet bármely területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetés esetén, és hogy a szociális munkásoknak feladata a társadalmi szemlélet formálása, LMBTQIA⁺ témában (is).
- Ugyanakkor a megkérdezett szociális munkások 50%-a tart attól, hogy hátrány érheti az LMBTQIA⁺ személyek melletti kiállásáért.
- A megkérdezett szociális munkásoknak csupán alig néhány százaléka gondolja úgy, hogy szociális munkásként erkölcsi problémát okozna neki, ha LMBTQIA⁺ klienssel kellene dolgoznia.
- 10-ből 8 szakember úgy véli, hogy a szociális munkás vallási, világnézeti okból nem tagadhatja meg az LMBTQIA⁺ személyek segítségét.

LMBTQIA⁺ személyek az ellátórendszerben

- A kapott elfogadást erősítő válaszok ellenére a szakemberek jelentős része úgy gondolja, hogy az LMBTQIA⁺ kliensek társadalmi elfogadottsága alacsony, a magyar szociális szakemberek körében. A szociális szakemberek szerint legelfogadottabbak (és legkevésbé elutasítottak) az aszexuális és a lesbikus személyek, a legkevésbé elfogadottabbak a transznemű, interszex és genderqueer emberek.
- 10-ből 6 megkérdezett úgy gondolja, hogy a szociális ellátórendszerben az LMBTQIA⁺ személyeket hátrányos megkülönböztetés érheti, miközben 10-ből 9-en azt gondolják, hogy a LMBTQIA⁺ személyeknek vannak olyan speciális problémái melyekre az ellátórendszernek megoldást kellene nyújtania.
- Interjúk kutatásunk számos olyan esetet tárt fel, melyben a valamilyen szociális problémával küzdő LMBTQIA⁺ kliensek ellátásában a szexuális identitása vagy orientációja kapcsán nem kapott megfelelő segítséget.

E dokumentum a Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete (SzMME) „Együtt a sokszínűségben: az LMBTQI egyenlő bánásmód elvének érvényesítése a magyarországi szakmai szervezetek munkájában” (CERV2021 EQUAL/ 101049716) elnevezésű program részeként készült „A szociális ágazat LMBTQIA+ szempontú szükségletfelmérése” című kutatásban.

A felmérés 250 kérdőíves és 33 interjú válasz tartalmazott.

A teljes kutatási beszámoló az SzMME oldaláról elérhető itt:
https://szmme.hu/unidiv/szmme_nsr_vegleges.pdf

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

unidiv
a sokszínű egység

A kiadvány a Sokszínű Egység: Az LMBTQI egyenlőség érvényesítése a szakmai szervezetek munkájában Magyarországon c. projekt keretében készült, amelyet az Európai Unió Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programja (2021-2027) támogat. A kiadvány tartalma csak a szerző(k) véleményét tükrözi, amely nem feltétlen egyezik meg az Európai Unió vagy az Európai Bizottság álláspontjával. Az Európai Unió és az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a kiadványban szereplő információkért.

Kiadja:
a Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete
a szociális ágazat legrégebbi (1988-ban alapított)
non-profit szervezete.
Székhely: 6000 Kecskemét, Dombó Lajos u. 14.
E-mail: szmme.2022@gmail.com
Telefon: +36-30-292-8432
Nyilvántartási szám: 01-02-0000579
Adószám: 19025252-1-03
Pénzforgalmi számlaszám:
11600006-00000000-98655548
Erste Bank